

Mark- och miljööverdomstolen

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

**Remiss av betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildnings-
verksamheten SOU 2025:98**

(LI2025/01713)

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, har granskat förslaget med inriktning på de förslag som berör domstolarnas verksamhet, dvs. avsnitten om avgifter för förrättningar.

En stor del av de överklagade besluten från lantmäterimyndigheten avser förrättningskostnader. För domstolarna skulle en för sakägare mer förutsägbar förrättningskostnad kunna leda till betydligt färre domstolstvister. Domstolen är i huvudsak positiv till de förslag som utredningen lämnar i de delar som behandlar avgifter för lantmäteriförrättningar.

Domstolen har följande synpunkter på förslagen till förordning om ändring i förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar.

1 §

Domstolen tillstyrker förslaget om tillägget att avgifter ska främja en kostnads-effektiv verksamhet och en avgiftssättning som är förutsägbar för sakägare.

4 § första stycket

Domstolen tillstyrker förslaget om att införa ett skälighetsrekvisit i paragrafen, vilket stämmer överens med den praxis som gäller för avgiftsuttaget. Domstolen

delar också bedömningen att lantmäterimyndigheten för vissa slag av förrättningar m.m. kan bestämma en taxa med fasta belopp och att detta bör främja förutsägbarhet och kostnadseffektivitet.

4 § andra stycket

Domstolen tillstyrker inte förslaget om fast avgift för mindre tidskrävande förrättningar såsom det utformats. Av avsnitt 16.4.3 i betänkandet framgår att bedömningen av om en fast avgift ska tillämpas ska göras vid förrättningens avslutande och att syftet med bestämmelsen bland annat är att öka förutsägbarheten för sakägare i avgiftssättningen. Handläggningstiden i enskilda ärenden av samma slag kan dock antas variera i tämligen stor omfattning beroende på ifrågavarande lantmätarens erfarenhet. Det finns således en risk att lika ärenden inte kommer att kosta lika.

Enligt domstolen vore ett lämpligare sätt att åstadkomma mer förutsägbarhet i avgiftssättningen att med stöd av 3 § första stycket i förordningen låta Lantmäteriet i sina föreskrifter ange olika slag av mindre tidskrävande förrättningar, och åtgärder i förrättningar, på vilka fast pris ska gälla.

5 och 14 §§

Förslagen tillstyrks. I författningsförslaget på sidan 54 förefaller det ha uppstått ett redaktionellt fel. Bestämmelsen i 5 § första stycket har förts in i 4 §.

Övergångsbestämmelser

Utredningen föreslår övergångsbestämmelser för 4 och 5 §§ innebärande att äldre bestämmelser gäller för förrättningar som inletts före ikraftträdandet. Domstolen tillstyrker förslaget. Bestämmelserna saknas dock i författningsförslaget.

Utredningen föreslår ingen övergångsbestämmelse för 14 §. Domstolen anser att en övergångsbestämmelse som innebär att en kommunal lantmäterimyndighet ska tillämpa den lägre taxa den kan ha beslutat om i förrättningar som inletts före ikraftträdandet, bör införas.

I handläggningen av ärendet har deltagit hovrättsrådet Fredrik Ludwigs och tekniska rådet Carina Nordström.

Föredragande har varit Carolina Fredin Haslum.

Fredrik Ludwigs

Carolina Fredin Haslum